

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0517U000103

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 23-02-2017

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Маракушин Дмитро Ігорович

2. Marakushyn Dmytro

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 14.03.04

Назва наукової спеціальності: Патологічна фізіологія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 08-02-2017

Спеціальність за освітою: 7.12010002

Місце роботи здобувача: Харківський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 01896866

Місцезнаходження: 61022, Харків, проспект Науки, 4

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 64.600.03

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 01896866

Місцезнаходження: 61022, Харків, проспект Науки, 4

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 76.03.53

Тема дисертації:

1. Патолофізіологічні механізми розвитку структурно-метаболических і функціональних порушень за дії на організм оксигетильованих нонілфенолів та їх похідних
2. Pathophysiological mechanisms in the development of structural-metabolic and functional disorders under the effect of oxyethylated nonylphenols and their derivatives on the organism

Реферат:

1. У дисертаційній роботі розкрито патолофізіологічні механізми розвитку структурно-метаболических і функціональних порушень за дії на організм оксигетильованих нонілфенолів та їх похідних. Установлено, що головним ланцюгом дії на організм оксигетильованих нонілфенолів та їх похідних є розвиток оксидативного стресу, наслідком якого у піддослідних тварин є порушення, перш за все, структурно-функціонального стану клітинних мембран (зокрема, зміна фосфоліпідного складу зі збільшенням лізоформ фосфоліпідів, плинності та проникності мембран клітин крові), а також редокс-гомеостазу (відміна запуску редокс-чутливих сигнальних систем та нівелювання месенджерної функції активних форм кисню), суттєвого напруження адаптаційних і компенсаторних механізмів, розбалансування систем підтримки гомеостазу – імунної, нервової та ендокринної. Але при цьому слід враховувати хімічну природу та фізико-хімічні особливості (наявність гідрофобних і гідрофільних груп, здатність до хімічних перетворень з утворенням біологічно

активних сполук та інше) досліджуваних речовин, завдяки яким вони здатні чинити безпосередній вплив на клітинні мембрани. Тому, як провідний ефект дії в організмі оксиетильованих нонілфенолів та їх похідних, слід окреслити мембранотоксичний, що реалізується через можливий безпосередній контакт речовин з клітинними мембранами, а також опосередковано через ініціацію та інтенсифікацію вільнорадикальних процесів. Доведено, що додавання до стандартного харчового раціону експериментальних тварин аскорбінової кислоти, а-токоферолу, в-каротину та полімікроелементного препарату (композиції есенціальних мікроелементів - цинку, заліза, марганцю, міді, хрому, кобальту - з N-2,3-диметилфенілантраніловою кислотою та кисеньвмісних солей ультрамікроелементів - селену, ванадію, молібдену) призводить до суттєвого покращення динаміки змін основних показників порушень окиснювального гомеостазу, менш виразного розвитку оксидативного стресу, більш тривалого підвищення адаптаційних реакцій, відстрочки зсуву оксидантно-антиоксидантної рівноваги у бік оксидантів.

2. The thesis discovers pathophysiological mechanisms in the development of structural-metabolic and functional disorders under the effect of oxyethylated nonylphenols (EONP) and their derivatives on the organism. It has been revealed that the main link in the effect of EONP and their derivatives on the organism consists in the development of oxidative stress, which causes disorders in experimental animals, first of all in the structural-functional state of their cellular membranes (particularly changes in the phospholipid composition with an increased number of phospholipid lysoforms, and in the fluidity and permeability of blood cell membranes) as well as in redox homeostasis (cancellation of triggering of redox-sensitive signalling systems and neutralization of the messenger function of reactive oxygen species, a significant tension of adaptive and compensatory mechanisms, unbalance of homeostasis supporting systems: immune, nervous and endocrine. But it is necessary to consider here the chemical nature and physiochemical properties (presence of hydrophobic and hydrophilic groups, capacity for chemical transformations with formation of biologically active compounds, etc.) of the studied substances, which results in their ability to have a direct effect on cellular membranes. Therefore the principal effect of the action of EONP and their derivatives in the organism is membranotoxic; the latter is realized through a possible direct contact of substances with cellular membranes as well as indirectly through initiation and intensification of free-radical processes. It has been proved that supplementation of the standard food ration of experimental animals with ascorbic acid, alpha-tocopherol, beta-carotene and a polymicroelement preparation (a composition of essential microelements - zinc, iron, manganese, copper, chromium and cobalt - with N-2,3-dimethylphenylanthranilic acid and oxygen-containing salts of ultramicroelements - selenium, vanadium and molybdenum) results in a significant improvement of the dynamics of changes in key indicators of oxidative homeostasis disorders, a less marked development of oxidative stress, a longer increase of adaptive responses and a delay in the shift of the oxidative-antioxidative balance towards oxidants.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Жуков Віктор Іванович
2. Zhukov Viktor

Кваліфікація: д.мед.н., 14.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кононенко Надія Миколаївна
2. Кононенко Надія Миколаївна

Кваліфікація: д.мед.н., 14.03.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Непорада Каріне Степанівна
2. Непорада Каріне Степанівна

Кваліфікація: д.мед.н., 14.03.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Савицький Іван Володимирович

2. Савицький Іван Володимирович

Кваліфікація: д.мед.н., 14.03.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Сорокіна Ірина Вікторівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Сорокіна Ірина Вікторівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.